

Aktuality z Evropské unie oblast environmentální politiky a legislativy

Číslo: 4/2009

Vyšlo 2.3.2009

Znečištění rtuťí bude řešit nová globální úmluva, shodli se zástupci vlád v Nairobi

České předsednictví si na své konto může připsat jednoznačný úspěch. Za jeho vedení se podařilo dohodnout, že kontaminaci životního prostředí rtuťí bude regulovat nová globální úmluva. „Rozhodnutí vlád z Nairobi jednoznačně vítáme a považujeme je za vítězství zdravého rozumu, které ukončí znečišťování životního prostředí tímto toxickým kovem a jeho sloučeninami,“ vyjádřil radost z rozhodnutí, které padlo v sídle [UNEPu \(United Nations Environment Programme\)](#) v keňském hlavním městě, vedoucí programu Toxické látky a odpady sdružení Arnika RNDr. Jindřich Petrlík.

Nevládní ekologické organizace globální dohodu o rtuťi prosazovaly více jak sedm let. Zahájení příprav úmluvy umožnila hlavně **změna postoje americké vlády**, která pak ovlivnila řadu dalších zemí. Nakonec se o nutnosti celosvětové dohody podařilo přesvědčit i Indii, Čínu a Pákistán. Tyto země společně s některými dalšími spojenci však nakonec dosáhly ústupku v otázce zařazení dalších dvou těžkých kovů - kadmia a olova – na pořad jednání o dohodě. Rozhodnutí o nich se odsunulo na zasedání Řídícího výboru UNEPu za dva roky.

Vyjednávání úmluvy má začít již tento rok na podzim a podle rozhodnutí Řídícího výboru UNEPu má být smlouva připravena k podpisu nejpozději do roku 2013. Měla by **omezit vstupy rtuťi do výrobních procesů, mezinárodní obchod se rtuťí, emise rtuťi do ovzduší, zajistit její bezpečné uložení a řešit i staré ekologické zátěže a odpad s obsahem rtuťi**. „Bude to fakticky znamenat konec používání tohoto toxického kovu při výrobě chlóru, ale také v celé řadě zdravotnických přístrojů. Má přispět i k redukci emisí rtuťi z uhelných elektráren, spaloven odpadů a dalších zdrojů, a to nejlepšími dostupnými technologiemi a postupy k její redukci,“ shrnul stručně obsah budoucí úmluvy Jindřich Petrlík, který se jednání v Nairobi zúčastnil jako zástupce nevládních organizací střední a východní Evropy.

EurActiv.cz: [EU v Nairobi prosadila celosvětové snižování rtuťi](#)

Arnika: [Znečištění rtuťí bude řešit nová globální úmluva, shodli se zástupci vlád v Nairobi](#)

EEB: [World Governments Support Breakthrough Agreement on Mercury](#)

České předsednictví: [České předsednictví přivítalo výstupy zasedání Řídící rady UNEP](#)

Komise a Rada chce zřejmě oslabit návrhy Parlamentu pro energetickou účinnost budov

Komise a Rada se prozatím postavila proti návrhům Evropského parlamentu zajistit více peněz ze strukturálních fondů EU na snižování energetické náročnosti budov. Rumunská socialistická poslankyně a zpravodajka revidované směrnice o energetické náročnosti budov Silvia-Adriana Ticau chce navázat větší podíl peněz z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro chudé regiony na snižování energetické náročnosti budov. Poslankyně navrhuje zvýšit limit čerpání takto určených peněz ze současných 3% na 15%. Na setkání Výboru pro průmysl (ITRE) 16.2. se za zvýšení tohoto limitu zasazovali také zelení a liberální (ALDE) europoslanci.

Zástupci Komise (DG TREN) však prohlásili, že bude velmi obtížné rozšířit revizi směrnice tak, aby pokrývala i otázky financování. Komise by měla v dubnu tohoto roku zveřejnit také aktualizovaný Akční plan pro energetickou efektivitu z roku 2006. Zástupci členských států by podle všeho raději počkali, s čím přijde Komise, než aby se zavazovali k financování v rámci revize směrnice o budovách.

Parlament svádí závod s časem, aby stihl projednat revizi směrnice o budovách v prvním čtení před koncem funkčního období v květnu. Výbor pro průmysl (ITRE) bude o revizi směrnice hlasovat v březnu, hlasování na plénu je plánováno na duben. Konečné rozhodnutí má být přijato až za švédského předsednictví v druhé polovině roku.

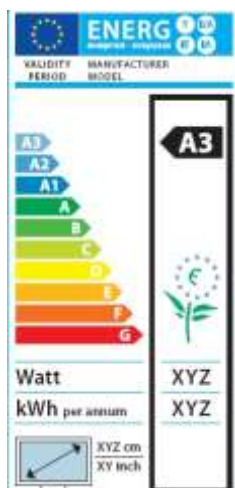
Draft report Ms. Ticau:

http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2004_2009/documents/pr/763/763315/763315en.pdf

Poziční document EEB k revizi směrnice o energetické náročnosti budov: <http://www.eeb.org/press/2009/090216-PR-EnergyEfficiencyBldgs-FINAL2.pdf>

[Závěry Rady pro energetiku k Druhému strategickému energetickému přehledu](#)

Označování elektrických spotřebičů škálou A-G v ohrožení

Komise pod tlakem sdružení výrobců domácích spotřebičů (CECED) navrhuje rozšířit škálu energetického štítku o kategorie A1, A2, A3 a dále a pod nimi zachovat škálu A-G. Neustále se snižující nároky na spotřebu elektřiny vedou k nutnosti změnit standardy pro současnou škálu A-G. Výrobci se však snaží standardy zachovat a přidat další kategorie. Ty by navíc podle představ výrobců měly být pro každý spotřebič odlišné. Např. pro televise A1 – A7, pro počítače A1 - A9. Výrobci se obávají, že pouhým zpřísněním standardů pro existující kategorie, by jejich současné výrobky ponížili do nižších kategorií a tím by přišly o zisky z jejich prodeje.

EEB, ECOS pokládá průmyslem navrhovanou škálu za neodůvodněnou a matoucí pro spotřebitele. EEB zaslala proto dopis předsedovi Komise Barrosovi a vyzývá národní ekologické a spotřebitelské organizace, aby hlasitě podpořili zachování současné škály.

O návrhu bude hlasovat tzv. Regulatory Committee pod Evropskou komisí v týdnu od 9. do 13. Března.

Guardian: [Spineless Eurocrats cave in to industry over energy labels](#)

Na vyžádání můžeme zaslat pozice EEB, ECOS a dopis odeslaný předsedovi Barrosovi. (ondrej.rut@zelenykruh.cz)

Komise zveřejnila politické priority pro rok 2010

Zavádění politik ochrany klimatu a energetické efektivity budou klíčovými prioritami Komise pro rok 2010. Uvádí to politická strategie Komise pro příští rok, která byla zveřejněna v druhé polovině února. Noví komisaři, kteří se ujmou funkce v druhé polovině roku, by měli zhodnotit tuto strategii ve světle svých priorit a navrhnout pracovní program Komise.

Za předpokladu, že bude v prosinci v Kodani přijata nova globální dohoda o změnách klimatu, bude v roce 2010 potřeba provádět návazná opatření v EU i v dalších zemích. Základní prioritou pak bude implementace klimaticko-energetického balíčku.

Podle Komise by jarní setkání hlav států v roce 2010 mělo přijmout akční plan pro energetiku pro období 2010-2014. V roce 2010 by měl být také přijat nový Akční plán pro energetickou efektivitu. Prioritou pro rok 2010 bude také implementace Evropského plánu hospodářské obnovy, diskuse o finančním rámci pro příští rozpočtové období a možné změny v institucích EU po přijetí Lisabonské smlouvy.

Komise – tisková zpráva: [Commission outlines policy priorities for 2010](#)

Komise: [Annual policy strategy for 2010](#)

Komise chystá snížení DPH na zelené výrobky a služby

V Evropské komisi probíhají interní konzultace o revizi směrnice o DPH z roku 2006. Některé členské státy (zejména Velká Británie a Francie) požadují pro členské státy možnost snížení DPH na některé další výrobky a služby šetrné k životnímu prostředí. Není však jisté, zda Komise těmto požadavkům vyhoví, usiluje totiž o sjednocení plateb DPH.

Komise ve svých úvahách vychází ze studie, která ukazuje, že snížená sazba DPH nemusí povzbuzovat k většímu využívání k přírodě šetrných výrobků a služeb, pokud není doplněna dalšími nástroji, jako jsou granty, zvýhodněné úvěry, nižší úrokové sazby apod.

EEB zaslalo na podporu rozšíření snížení DPH na zelené výrobky a služby dopis evropským komisařům. Uvádí v něm ekonomické a ekologické argumenty pro podporu této iniciativy.

České ministerstvo životního prostředí prosazuje snížení DPH na recyklované výrobky a na některé ekologicky šetrné výrobky, např. pelety z rostlin (pelety ze dřeva již ve snížené DPH jsou).

Studie připravená pro Komisi: [The use of differential VAT rates to promote changes in consumption and innovation](#)

Stránka Komise k environmentálnímu zdanění: <http://ec.europa.eu/environment/enveco/taxation/index.htm>

Výbor pro životní prostředí Evropského parlamentu podpořil udržitelnou spotřebu a výrobu

Výbor pro životní prostředí Evropského parlamentu podpořil 17. února zákaz používání klasických žárovek v EU. Rozhodnutí zakázat používání klasických žárovek bylo navrženo v rámci působnosti směrnice o energetických spotřebičích 2005/32/ES (Ecodesign of Energy using product directive).

Zmíněná směrnice zároveň v současnosti podléhá revizi. V jejím rámci europoslanci podpořili rozšíření její působnosti na další produkty, které přímo nespotřebovávají energii, ale její spotřebu zásadně ovlivňují (okna, izolace apod.) Výbor sice odmítl navržený seznam produktů, na který by se měla směrnice rozšířit, doporučil však Komisi, aby vytvořila

metodologii, podle které by do působnosti směrnice mohl být zařazen jakýkoli výrobek, který má výrazný dopad na životní prostředí.

Výbor také jednal o revizi nařízení o ekoznačení (1980/2000/ES) a podpořil vyloučení nebezpečných chemických látek z výrobků, které užívají eko-značku Evropské květiny.

EEB a další ekologické organizace všechna tato rozhodnutí přivítala pozitivně a vyzývá dubnovou plenární schůzi Evropského parlamentu, aby návrhy podpořila.

EEB: [MEPs approve move toward more ecologically friendly products](#)

Výbor také hlasoval o **revizi evropské úpravy pro dovoz dřeva**. Greenpeace přivítalo rozhodnutí Výboru pozitivně a považuje ho za pozitivní posun, který by měl zajistit efektivní pravidla proti dovozu ilegálně vytěženého dřeva do EU. Výrobci by podle něj měli být odpovědní za systém kontrol a vykazování legálního původu dřeva. O legislativě bude hlasovat Parlament 23. dubna.

Greenpeace v roce 2007 odhalilo, že při renovacích některých budov institucí EU bylo použito tropické dřevo, jehož původ byl neznámý. Upozornilo tím na to, že ani evropské instituce nejsou schopny zaručit legální původ dřeva, které používají.

Greenpeace: [Greenpeace statement on the European Parliament environment committee vote on the EU timber law](#)

Greenpeace: [Briefing on new EU timber law ahead of debates in Council and European Parliament](#)

WWF: [EU Parliament committee passes test on illegal logging law](#)

Evropská komise navrhuje jednotná pravidla pro šrotovné

Automobilový průmysl v Evropě se odráží ode dna díky vládním opatřením, pro něž se vžil pojem šrotovné. Komise navrhla jednotná pravidla a mantinely pro poskytování šrotovného. To by mělo nejen pomoci povzbudit poptávku, ale také pomoci automobilkám vyvinout novou generaci šetrnějších automobilů. Dokument stanovuje společný rámec pro poskytování šrotovného a další státní pomoci automobilkám ve všech členských státech EU. Vrcholní představitelé členských států budou o dokumentu diskutovat na summitu svolaném speciálně kvůli ekonomické krizi na 28. února.

Komisař pro průmysl Gunter Verheugen řekl novinářům v Bruselu, že Komise i všichni výrobci aut se shodli na tom, že automobilový průmysl v EU musí být v budoucnosti zelenější, nebo mu hrozí zánik.

Finanční pobídky na způsob šrotovného zavedlo prozatím devět členských států. Komise hodnotí prozatím šest národních opatření pro pomoc automobilkám. Zhodnocení by mělo být podle Komise hotové co nejdříve, aby byla zajištěna stejná úroveň ochrany trhů pro všechny.

Tisková zpráva Komise: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/318>

MEMO Komise: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/09/83>

Reakce Českého předsednictví: <http://www.eu2009.cz/en/news-and-documents/news/czech-presidency-calls-for-coordinated-support-for-car-industry-10653/>

Ihned.cz: [Evropská unie sjednotila pravidla pro šrotovné](#)

Transport & Environment: [However you look at it, subsidies for new cars do more harm than good](#)

Prvními zelenými městy budou Stockholm a Hamburk, Budapešť získala cenu Evropského týdne mobility

V současné době žije ve městech s více než 5 000 obyvatel 74 % populace Evropské unie. Udržitelný rozvoj ve městech se EU snaží podporovat prostřednictvím ceny Evropské zelené město. Udělením titulu zelené město roku podporuje vytváření ekologičtějších životních podmínek ve městech a zároveň oceňuje péči místních orgánů o životní prostředí.

Prvními laureáty se staly Stockholm a Hamburk. Švédské hlavní město bude evropským zeleným městem v roce 2010 a Hamburk v roce 2011. Porotu oslovil především rozsáhlý program Stockholmu na zlepšení kvality života zlepšením čištění vody, snižováním hluku, zavedením integrovaného systému pro nakládání s odpadem, systému mytího ke zmírnění přetíženosti dopravy a rovněž iniciativami v oblasti rekreace. Hamburk, v němž žije 1,8 milionu lidí, se může pochlubit vynikajícím ovzduším. Cenu však tentokrát získal za opatření na úsporu energie ve veřejných budovách. Jiné známé ocenění – cena Evropského týdne mobility – bylo uděleno Budapešti za úsilí, které během týdne mobility vyvinula ke zvýšení informovanosti občanů o znečišťování ovzduší dopravními prostředky a k propagaci ekologičtějších alternativ.

EHSV: Sociální hodnocení musí doplnit hospodářské posouzení energetických technologií

Ve dnech 16. a 17. února 2009 pořádal Evropský hospodářský a sociální výbor konferenci na téma Vnější náklady energetických technologií. Partneři 6. rámcového programu, který financuje výzkumný projekt „NEEDS: New Energy Externalities Development for Sustainability (Nový rozvoj energetických externalit pro udržitelnost)“, předložili výsledky vnějších nákladů různých energetických technologií s cílem napomoci politikům posuzovat celkové náklady

konkurenčních technologií. Členové EHSV a zainteresované strany zdůraznili přetrvávající nejasnosti, pokud jde o kvantifikaci sociálních a environmentálních nákladů.

Komise: [Sociální hodnocení musí doplnit hospodářské posouzení energetických technologií](#)

Další informace o projektu NEEDS naleznete na: www.needs-project.org

Další zprávy ze světa... Změny klimatu

EurActiv.cz: [Klimatické změny: EU Indii a Číně naznačuje, že nic nebude zadarmo](#)

EurActiv.cz: [EU řeší o kolik by vyspělejší země měly snížit emise](#)

Aktuálně.cz: [Planetu čeká malér, když se USA nezmění, alarmují vědci](#)

EurActiv.cz: [Podnikatelské organizace se shodují: Uzavřít dohodu o klimatu je „možné“](#)

Reuters: [China says crisis won't stop its climate action](#)

Reuters: [G20 should send clear signal on climate change: Denmark](#)

EurActiv.cz: [Poslanci prosazují kredity za neodlesňování](#)

USA Today: [Top airlines want aviation emissions in climate pact](#)

Reuters: [Model sees severe climate change impact by 2050](#)

Reuters: [Obama seeks US carbon emissions cap](#)

Reuters: [US climate bill may not appear till 2010](#)

Washington Post: [MIT Group Increases Global Warming Projections](#)

MŽP: [Zástupci evropských ministerstev životního prostředí a financí se sešli v Praze](#)

MŽP: [Setkání EU a Afriky se zaměřilo na změny klimatu a euroafrické partnerství](#)

Energetika

EurActiv.cz: [Rada jednala o energetické bezpečnosti EU](#)

EurActiv.cz: [Projekty Evropské komise rozdělují Unii](#)

Guardian: [Coal-fired power stations are death factories. Close them](#)

PlanetArk: [Biofuel From Forestry Waste Is Close - UPM-Kymmene](#)

EurActiv.cz: [Ministři jednájí o diverzifikaci dodávek plynu, jejich názory se ale liší](#)

EurActiv.cz: [Francie a Itálie obnovují svou jadernou spolupráci](#)

GMO

EurActiv.cz: [EU zákaz dovozu geneticky modifikované kukuřice do Francie a Řecka nezruší](#)

Reuters: [Another German minister calls for GMO maize ban](#)

EurActiv.com: [EU states defy Barroso over €5bn recovery plan](#)

EurActiv.cz: [Evropa si není vědoma nadměrné spotřeby vody](#)

EU odhalila propočty o nákladech zavedení post-kjótské dohody

Jednotné výzkumné centrum (JRC) pod Evropskou komisí zveřejnilo studii, která byla základem pro pozici k vyjednávání před konferencí UNFCCC v Kodani, kterou Komise zveřejnila na konci ledna. JRC ve studii vysvětluje, jakým způsobem došla k číslu nákladů na snižování emisí ve výši 175 miliard eur ročně v roce 2020.

Tisková zpráva JRC: [Global costs of climatechange policies will amount to €175 billion in 2020](#)

Studie JRC: [Economic Assessment of Post-2012 Global Climate Policies](#)

Svět se mění a přijímá “Green New Deal”

Vlády států berou změny klimatu jako vážnou hrozbu a jejich závazky nejsou oslabovány globální ekonomickou krizí. Uvedla to nová studie, kterou zpracovala Deutsche Bank. Od června 2008 se podle studie objevilo 250 nových národních opatření pro boj se změnami klimatu a podporu obnovitelných zdrojů. Vypočítává také, že úhrnné ekonomické stimuly přijaté státy světa činí přes 200 miliard dolarů. Podle Deutsche Bank státy světa reagují na výzvy OSN k přijetí nového zeleného údeľu (Green New Deal).

Deutsche Bank: [New research from Deutsche Bank's Asset Management division indicates governments stay committed to climate change despite economic environment](#)

Studie Deutsche Bank: [Climate change – global policy development](#)

Ban Ki-moon a Al Gore: [Zelená pro zelený růst](#)

Internetové stránky Spring Alliance

V únoru byly spuštěny webové stránky www.springalliance.eu Spring alliance je síť organizací, které mají za cíl spracovat společnou agendu udržitelného rozvoje pro příští desetiletí a v roce 2010 je předložit Evropské radě k projednání. V centru iniciativy stojí European Environmental Bureau, European Trade Union Confederation a Social Platform.

Bellona: Skladování CO₂ z norské perspektivy

Norská nadace Bellona spustila stránky o technologii zachytávání a ukládání uhlíku (CCS). Publikovala současně i zprávu Burying CO₂ - The new EU Directive on geological storage of CO₂ from a Norwegian Perspective, která se zabývá právními aspekty nové směrnice o CCS, kterou přijala EU v rámci klimaticko-energetického balíčku.

Více: www.bellona.org/ccs

Studie ke stažení zde: <http://www.bellona.org/ccs/Artikler/publications?at=>

Web Přátel Země o ekonomické krizi

Friends of the Earth zprovoznili webovou stránku, která je věnována souvislostem současné ekonomické krize. Jejím cílem je přispět do současné diskuse a upozornit na to, že krize není pouze krizí ekonomickou, ale také ekologickou a sociální. Web obsahuje mimo jiné odkazy na články a analýzy, které ke krizi napsaly vlivné think-tanky.

Web [DON'T PANIC](#)

Datum	EU a mezinárodní agenda	Akce NNO
4.3.		Konference Globální potravinová krize rok poté. Jak zajistit globální potravinovou bezpečnost? (pořádá Glopolis, Praha)
9.3.	ITRE - Výbor EP pro průmysl, dopravu a energetiku	
9.3. - 12.3.	Plenární zasedání Evropského parlamentu - program	
10.3.	Rada ministrů financí (ECOFIN) - pozice EU k financování změn klimatu	
12.3.	ENVI - Výbor pro životní prostředí EP - program	
16.3.	ENVI - Výbor pro životní prostředí EP - program	
16.3.- 22.3.	5. zasedání Světového vodního fóra (Istanbul)	
19.3.- 20.3.	Evropská Rada	
23.3. - 26.3.	Plenární zasedání Evropského parlamentu	
25.3.- 27.3.	Konference Towards eEnvironment v Praze. Konference je věnována sdílení informací mezi vědci, veřejnou správou, environmentálními agenturami a institucemi.	
27.3.- 28.3.	Neformální zasedání ministrů zahraničí	
29.3. - 8.4.	AWG-LCA, AWG-KP pod UNFCCC (Bonn)	
30.3.	ITRE - Výbor EP pro průmysl, dopravu a energetiku	
30.3.	ENVI - Výbor pro životní prostředí EP	
30.3.	TTE - Rada ministrů dopravy	
30.3.	Ministerská konference ASEM o energetické bezpečnosti (Brusel)	
30.3.- 1.4.		Alternativní ECOFIN (Praha)
duben	zasedání Výboru pro politiku životního prostředí EHK OSN a Plenární zasedání Evropské hospodářské komise OSN - reforma „ŽP pro Evropu“	
1.4.		Akční den NNO proti krizím

2.4.	G20 summit (Londýn)	
8.4.	Konference o směřování environmentální politiky (Praha - SKP)	
14.4.- 15.4.	Neformální zasedání ministrů životního prostředí (Praha)	
16.4.	ITRE - Výbor EP pro průmysl, dopravu a energetiku	
16.4.- 17.4.	Konference soudců k problematice Aarhuské úmluvy (Brno)	
17.4.- 18.4.	Setkání ministrů životního prostředí zemí G8 (Sirakusa, Itálie)	
21.4. - 24.4.	Plenární zasedání Evropského parlamentu	
23.4.- 24.4.	<u>Konference ČEZ a IETA o změnách klimatu a emisním obchodování</u> (Praha, Hotel Jalta)	
23.4.- 24.4.	<u>Konference EMAN 2009: Environmentální účetnictví a indikátory udržitelného rozvoje</u> (Praha nebo Ústí nad Labem)	
28.4.- 30.4.	Neformální zasedání ministrů dopravy (Litoměřice)	
květen		Kulatý stůl Gopolisu k decentralizaci energetiky v rozvojových zemích
4.5. - 7.5.	Plenární zasedání Evropského parlamentu	
4.5.- 8.5.	4. zasedání COP Stockholmské úmluvy o POPs, Ženeva	
4.5.- 15.5.	17. zasedání Komise OSN pro udržitelný rozvoj (New York)	
7.5. - 8.5.		Konference EEB o udržitelné výrobě a spotřebě a pracovní skupina EEB k SCP (Brusel)
9.5.	Den Evropy	
11.5.- 15.5.	2. Mezinárodní konference o nakládání s chemickými látkami, Ženeva	
18.5.- 22.5.	EU Environment Ministerial Troika to Brazil, Argentina, Chile	
25.5.- 30.5.	Konference Účetnictví a reporting udržitelného rozvoje na mikroekonomické a makroekonomické úrovni (Brno)	
27.5.- 29.5.	Konference o přírodních a přírodě blízkých oblastech (WILDERNESS) (Praha - Hotel Crown Plaza)	
červen	EU - US summit	
1.6.- 12.6.	SBSTA/SBI UNFCCC, AWG-LCA a AWG-KP (Bonn)	
3.6.-5.6.	setkání <u>IMPEL</u> (Praha)	
4.6.-7.6.	Volby do Evropského parlamentu	
11.6.- 12.6.	Rada ministrů dopravy (TTE)	
12.6.	Neformální rada ministrů pro energetiku	
17.6.- 19.6.	Konference „Propojení a souvislosti Lisabonské strategie/agendy a "Obnovené" strategie udržitelného rozvoje EU	
25.6.	Rada ministrů životního prostředí (Lucemburk)	
7.12.- 18.12.	<u>Konference Spojených národů o změnách klimatu (COP15)</u> (Kodaň)	

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Projekt, v jeho rámci jsou Aktuality z EU připravovány, byl finančně podpořen v grantovém řízení MŽP. Materiál nemusí vyjadřovat stanoviska MŽP.